

Bijlage 1: Interactief proces realisering visie

Hoe zijn we tot de visie gekomen?

Aan de totstandkoming van de visie is een interactief proces voorafgegaan. Dit proces is globaal op te delen in de volgende stappen:

1. inventarisatie huidig beleid en visie;
2. uitwerken kaders voor visie;
3. inspraak;
4. opleveren integrale visie.

Stap 1: inventarisatie huidig beleid

In de eerste fase is het huidige beleid geïntariseerd. Deze inventarisatie van integraal sport- en beweegbeleid bestond uit het in beeld brengen van trends en (regionale) ontwikkelingen, kansen en uitgangspunten.

Stap 2: uitwerken kaders voor visie

Na de inventarisatiefase zijn de kaders voor de visie en ambities uitgewerkt. Deze kaders hadden vooral als doel om de verbindingen te leggen tussen de verschillende beleidsterreinen en het huidige beleid goed voor het voetlicht te brengen.

De kaders zijn door middel van een creatieve sessie met betrokken ambtenaren van de gemeente uitgewerkt richting een visie. De volgende vragen zijn hierbij gesteld:

- Welke ontwikkelingen zien ze?
- Waar staat de sportvereniging over 10 jaar?
- Waar maken ze zich zorgen over?
- Welke kansen zien ze?

Stap 3: participatie

Om te zorgen dat de uiteindelijke sportvisie gedragen wordt door de verschillende sportorganisaties en het maatschappelijk middenveld zijn er diverse participatiemomenten georganiseerd.

Online-vragenlijst

Om te zorgen dat inwoners kunnen meedenken is er een online-vragenlijst uitgezet. Het voordeel van een online-vragenlijst is dat ook de ongeorganiseerde sporters ook hun inbreng kunnen geven.

Serious ambtenaar

Bij het bespreken van de kaders voor de visie is gebruikgemaakt van de ambtenaren die via het project 'Serious ambtenaar'. Deze ambtenaren hebben met hun kennis en ervaring uit andere gemeenten een waardevolle bijdrage geleverd aan de sportvisie, waarbij zij een aantal maatschappelijke organisaties uit Oost-Gelre hebben bevroegd.

Inspraakavond sportverenigingen en raadsleden

Op 14 april 2015 is er een informatieavond gehouden voor sportverenigingen en raadsleden. Tijdens deze bijeenkomst zijn de contouren van de visie gedeeld en hebben de aanwezigen input geleverd voor de verdere concretisering van de visie.

Stap 4: opstellen sportvisie

Na het inventariseren van het beleid, het vaststellen van de kaders en verzamelen van de inspraak is in deze laatste stap de visie opgesteld.

Bijlage 2: Basisgegevens totstandkoming visie

De gemeente Oost-Gelre: demografie en leefbaarheid

De huidige gemeente Oost-Gelre is ontstaan op 1 januari 2005 door een samenvoeging van de voormalige gemeente Lichtenvoorde (bestaande uit de kernen Lichtenvoorde, Harreveld, Lievelede, Vragender en Zieuwent); de voormalige gemeente Groenlo (kern: Groenlo); het dorp Mariënelde (voor de herindeling behorende bij de gemeente Ruurlo) en het dorp Zwolle (voorheen behorende tot de gemeente Eibergen).

Het aantal inwoners zoals bekend bij de gemeente op 1 januari 2015 is 29.538. Hiervan zijn 14.972 mannen en 14.566 vrouwen.

Tabel aantal inwoners per 1 januari 2015

Gemeentedeel	M	V	M + V
Groenlo	4.873	4.925	9.798
Harreveld	747	637	1.384
Lichtenvoorde	6.490	6.423	12.913
Lievelede	751	666	1.417
Mariënelde	450	422	872
Vragender	560	516	1.076
Zieuwent	1.101	977	2.078
Totaal	14.972	14.566	29.538

(Bron: www.oostgelre.nl)

De Achterhoek is door het Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties benoemd als een van de anticiperregio's. Dit houdt in dat het een gebied is waar de bevolking afneemt of in de toekomst gaat afnemen. Dit heeft te maken met vergrijzing en ontgroening. De vergrijzing slaat naar verwachting iets sneller toe in de Achterhoek dan in de rest van Nederland.

Het aantal inwoners is in de Achterhoek sinds 2005 aan het afnemen. Ook de gemeente Oost-Gelre zal gaan krimpen. Ten opzichte van de regio Achterhoek zal de gemeente Oost-Gelre nog iets langer blijven groeien. Toch zal de groei van het aantal inwoners aanzienlijk eerder en harder afnemen dan de groei van het aantal inwoners ten opzichte van heel Nederland. De verwachting voor Oost-Gelre is dat de komende 30 jaar het aantal inwoners zal afnemen. (Bron: *Demografische ontwikkelingen en de invloed op de werkgelegenheid in Oost-Gelre*)

De verwachting is dat het aantal inwoners in Oost-Gelre met 10% zal gaan afnemen tot 2040 (CBS Prognose 2010). De beroepsbevolking zal tussen 2010 en 2040 afnemen met 28%. In bijlage 2 is een uitsplitsing van de bevolkingsopbouw tot 2030 opgenomen.

Elke vijf jaar neemt de bevolking in onze gemeente met 500 inwoners af, zodat er in 2040 ruim 2.300 minder mensen in onze gemeente wonen. Een daling van bijna 8%. Met name vanaf 2016 zet deze daling sterk in. Wel zien we voor de komende jaren een stijging van het aantal gezinnen. (Bron: *Begroting 2015*)

Oost-Gelre vergrijst in de komende jaren en verwacht daarom ook dat de sportbehoefte zal veranderen. Daarbij speelt de landelijke en maatschappelijke trend dat de groep van ongeorganiseerd sporters langzaam steeds meer groeit. Dat komt tot uiting in de sportmonitor waaruit blijkt dat de top 5 van meest beoefende sporten ongeorganiseerd is. De bewoners die al actief sporten maken hierbij vaak gebruik van de openbare ruimte. Er wordt gewandeld; gefietst en hardgelopen op het tijdstip en plek die zelfstandig gekozen is. De uitkomsten uit de online-enquête bevestigen dit beeld.

Oost-Gelre kent een rijk (sport)verenigingsleven. Naar verhouding zijn ook er veel inwoners lid van een sportvereniging. Het aantal inwoners dat lid is van een sportvereniging is in de afgelopen jaren maar weinig afgenomen. Dat biedt een goede basis voor een sterke verenigingsstructuur.

Beleidsanalyse

In deze paragraaf wordt een korte beschouwing gegeven van het huidige beleid. Het huidige beleid is het startpunt waar de visie op verder bouwt.

Uit de verschillende beleidsdocumenten komt naar voren dat de gemeente Oost-Gelre een brede sportambitie heeft. Zo is er de ambitie om onderdeel te zijn van de Achterhoekse sportinfrastructuur, evenementen binnen te halen en ook ruim in te zetten op sportief aanbod voor mensen met een beperking.

De sportaccommodaties moeten minimaal hetzelfde kwalitatieve niveau houden. Daarbij is vastgelegd dat veel aangeboden breedtesport een gemeentelijke verantwoordelijkheid blijft. Er zijn geen expliciete keuzes gemaakt voor toekomstige investeringen. Om de voorzieningen en leefbaarheid in de verschillende kernen te behouden worden er verschillende interventies gepleegd. Zo worden er buurtsportcoaches (combinatie-functionarissen) ingezet om zowel aanbod te realiseren als de verbinding met onderwijs te maken. Dit vergroot de ambitie om de sportbasis in Gelderland te versterken.

De gemeente realiseert zich dat er ook een aantal uitdagingen zijn op het gebied van gezondheid: uit de gezondheidsmonitor blijkt dat de Achterhoek als regio net iets ongezonder is dan de rest van Nederland. Opvallend genoeg is de sportdeelname in Oost-Gelre echter ruim boven het landelijk gemiddelde. De gezondheidsuitdaging in Oost-Gelre is om vanaf jongs af aan bewegen te stimuleren. De overtuiging is dat de basis voor een gezonde leefstijl in de jonge jeugd wordt gelegd. Sport en bewegen moeten zodoende onderdeel worden van het dagelijkse leven. De uitdaging is om met inzet van beperkte middelen wel de gewenste doelstellingen te bereiken. Op korte termijn, maar juist ook in de nabije toekomst. De geplande interventies en ambities richten zich voornamelijk op de preventie.

Naast de specifieke gemeentelijke ambities zoekt Oost-Gelre ook nadrukkelijk de samenwerking met de regio. Zo hebben de verschillende gemeenten in de Achterhoek in een aantal nota's hun ambities op sportief gebied vastgelegd. Er zijn kernsporten aangewezen en interventies benoemd. Daarbij heeft Oost-Gelre samen met de andere gemeente in de regio de ambities vastgelegd om te werken aan een sportinfrastructuur. Deze infrastructuur moet de regio versterken op het gebied van recreatie, talentontwikkeling en organisatie van evenementen.

De leefbaarheid in de kernen moet worden behouden waarbij de inwoners ook een bijdrage aan kunnen leveren. De eigen kracht van inwoners moet worden gestimuleerd.

Verbinding huidige beleid aan sportvisie

Grofweg kan gesteld worden dat er een brede focus is gekozen voor het sportbeleid in Oost-Gelre. Het laat veel ruimte voor specifieke invulling en inkleuring. Omdat er op grote schaal beleid is geformuleerd zijn er vele losse ambities geformuleerd die nog geen of weinig onderlinge verbinding hebben. Er zijn dus kansen door het leggen van slimme verbindingen. Op die manier wordt gebruikgemaakt van brede basis zoals die in het huidige beleid is vastgelegd.

Het leggen van deze verbindingen wordt door de sportvisie gestimuleerd en meer als voorwaarde meegenomen bij het maken van keuzes. De sportvisie biedt een kader voor het aanbrengen van een scherpere focus van het huidige beleid en houdt rekening met toekomstige ontwikkelingen in demografie en leefbaarheid.

Uitkomsten groepsgesprekken en inspraak sportverenigingen.

In de totstandkoming van de visie zijn er meerdere groepsgesprekken gevoerd met partijen die zich bezighouden met sport en bewegen in Oost-Gelre. Daarbij is er een inspraakavond georganiseerd voor sportverenigingen. Concreet is gesproken met de Wmo-raad, de stichting exploitatie Meekenesch, basisscholen, jongerenwerkers, gymleerkrachten, sportverenigingen en Careaz. Het doel van deze gesprekken was om partijen die de sport in Oost-Gelre goed kennen te bevragen over hun ervaringen en mogelijke kansen.

De belangrijkste conclusies uit deze inspraakrondes zijn:

- Er zijn kansen om samen te werken tussen verschillende organisaties; juist ook om van elkaar te leren.
- Er is behoefte aan een (structureel) overleg tussen verschillende organisaties om gezamenlijk met de sport in Oost-Gelre aan de slag te gaan.
- Er is een gemeenschappelijk besef dat de gemeente niet altijd de partij is die alle initiatieven moet nemen en/of hoeft te financieren.
- Er is beperkte bezorgdheid over de ontwikkeling die op Oost-Gelre afkomen (vergrijzing, ontgroening, sporttrends).
- Het sportaanbod kan nog beter worden aangepast worden op de verschillende doelgroepen. Met name de ouderen kunnen nog meer gestimuleerd worden om te bewegen.
- Er is behoefte aan levensloopbestendige sporten.
- De organisaties zijn te typeren als ondernemend en positief kritisch over de samenwerking met de gemeente.
- De gemeente wordt als essentiële partner gezien om de samenwerking tussen de organisaties te stimuleren. De gemeente is hierbij faciliterend.
- De kracht van de sportverenigingen kan nog meer gebruikt worden.
- De sportverenigingen staan open om (nog) meer met maatschappelijke thema's aan de slag te gaan.
- De identiteit van de sportvereniging is een kostbaar goed.
- Gezamenlijk gebruik van de accommodaties is voor veel verenigingen zeer goed bespreekbaar.

Uitkomsten enquête

De inwoners van Oost-Gelre hebben door middel van een online-enquête input kunnen leveren voor de sportvisie. De enquête is door 477 ingevuld. Echter hebben 337 respondenten de

enquête volledig ingevuld. De uitkomsten en analyse van de enquête zijn weergegeven in bijlage 4.

Landelijke en regionale trends en ontwikkelingen

Landelijke trends die betrekking hebben op de gemeente Oost-Gelre zijn:

- Sport wordt steeds meer gezien als middel om andere doelen te bereiken, zoals gezondheid, sociaal contact en integratie.
- De sportparticipatie in Nederland neemt toe, zowel binnen als buiten bij NOC*NSF aangesloten sportbonden.
- Steeds meer mensen sporten individueel, ongebonden of in andere verbanden dan de traditionele vereniging.
- Sport wordt steeds meer onderdeel van een leefstijl of een subcultuur, zoals bij skaten en vechtsporten.
- Sport krijgt steeds meer concurrentie van andere vrijetijdsbestedingen, met name bij jongeren is dit te merken met bijvoorbeeld gamen.
- Het is voor sportverenigingen steeds moeilijker om vrijwilligers voor diverse taken te krijgen.
- Vanuit de decentralisatie van het sociaal domein zijn gemeenten per 2015 verantwoordelijk voor jeugdzorg, werk en inkomen en zorg aan langdurig zieken en ouderen.

(Bron: Sport- en beweegstimulering door de Rijksoverheid (Ministerie van VWS))

De Rijksoverheid subsidieert projecten die mensen stimuleren om te gaan bewegen.

- Sport en Bewegen in de Buurt (SBB). Doel van het project is dat er zoveel mogelijk sportvoorzieningen in de eigen buurt komen. In veel gemeenten zijn buurtsportcoaches actief. Het programma heeft ook aandacht voor kinderen met overgewicht. Vanaf 2014 komt er vanuit de sportimpuls (derde tranche) extra geld beschikbaar om kinderen uit lage inkomensgroepen te bereiken. Het programma loopt tot 2016.
- Sportimpuls (menukaart) (ook kinderen sportief op gewicht).
- Brede impuls combinatiefuncties (buurtsportcoaches).
- Beweegvriendelijke omgeving. In dit pilotproject van het Nederlands Instituut voor Sport en Bewegen (NISB) maken zes gemeenten hun wijken 'beweegvriendelijker'. Bijvoorbeeld met een trimbaan in het park. De hierbij ontwikkelde kennis is verzameld op een kennisplatform van het NISB (www.nisb.nl/ruimtevoorbewegen).

Het landelijk beleid ten aanzien van gezondheid, richt zich op de volgende pijlers:

- Vertrouwen in gezondheidsbescherming. Mensen kunnen sommige risicofactoren voor de gezondheid niet of moeilijk zelf beïnvloeden. Op dit terrein kan de Nederlander op de overheid rekenen. Heldere wet- en regelgeving en toezicht op de naleving hiervan blijven noodzakelijk.
- Zorg en sport dichtbij in de buurt. De gezondheidszorg kan zich nog meer richten op het bevorderen van gezondheid, naast het bestrijden van ongezondheid. Herkenbare en toegankelijke zorgvoorzieningen in de buurt of digitaal bereikbaar (eHealth) kunnen hieraan bijdragen, net als tijdige signalering van gezondheidsrisico's en toepassing van effectieve interventies en innovatieve behandelwijzen. Zorg en preventie moeten meer worden afgestemd. Uitgangspunt zijn behoeften en wensen van de mensen en niet de stelsels of sectoren die zorg leveren. Betrokken partijen moeten dan ook werken aan een sterkere fysieke, organisatorische en inhoudelijk verbinding tussen de publieke gezondheid en basiszorg vanuit de Zorgverzekeringswet (Zvw), AWBZ en Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo). Het kabinet wil dat iedereen veilig kan sporten,

bewegen en spelen in de buurt. Hiervoor zijn voldoende en laagdrempelige voorzieningen nodig. Het kabinet geeft hier samen met gemeenten, de sportsector en private partijen een positieve impuls aan. In de beleidsbrief sport wordt hierop concreet ingegaan.

- Zelf beslissen over leefstijl. Als het om leefstijl gaat, schrijft de overheid mensen zo min mogelijk voor wat ze wel of niet mogen. Mensen maken zelf keuzes. Die keuzes worden gemaakt in een omgeving waarin de gezonde keuze makkelijk is. Aan die omgeving dragen diverse maatschappelijke sectoren bij. Vanwege de betrokkenheid van diverse sectoren is in de nota ook nadrukkelijk de verbinding van de ministeries van BZK, EL&I, I&M, OCW en SZW met het gezondheidsbeleid terug te vinden. Deze verbondenheid van gezondheidsbeleid met andere beleidsterreinen geldt ook op lokaal niveau. Publiek private samenwerking (PPS) zien wij als een kansrijke methode om de gezonde keuzes aantrekkelijk en toegankelijk te maken. Daarnaast is beschikbaarheid van betrouwbare, toegankelijke en doelgerichte informatie essentieel. Generieke massamediale campagnes passen hier niet in. De jeugd heeft de toekomst. Hier besteden we extra aandacht aan. Naast bevordering van (het aanleren van) een gezonde leefstijl, vroege signalering van risico's en inzet op weerbaarheid om dagelijkse verleidingen te weerstaan, vindt het kabinet dat het stellen van grenzen en het stimuleren van een gezonde basis bij de jeugd gerechtvaardigd is.

Op 11 november 2009 stelden Provinciale Staten het voorstel 'Gelderland Sportland, een wereld te winnen!' vast. Daarmee omarmde Gelderland een nieuwe ambitie voor breedte én topsportbeleid, met als doel om sport en bewegen in Gelderland de komende jaren in de volle breedte op een hoger niveau te brengen.

In het vervolg op 'Gelderland Sportland: een wereld te winnen!' is onder de titel 'Gelderland Sportland: programma 2010-2016' de programmatische uitwerking van deze ambitie. Het programma bestaat uit een samenhangend en breed afgestemd pakket van sportinvesteringen en sportstimulerende maatregelen en activiteiten, die eraan bijdragen om van Gelderland een 'sportland' te maken. Het programmaplan is daartoe opgebouwd uit drie deelprogramma's: een algemeen deelprogramma onder de noemer 'sturing en regie', waarin de samenwerking en afbakening van Gelderland Sportland wordt uitgewerkt en de voortgang kan worden gemeten, een 'investeringsprogramma sport' met als thema's: 'Sportinfrastructuur', 'Kennis & innovatie' en 'Sportevenementen en side-events', en een 'stimuleringsprogramma sport' met als thema's: 'Vitale werknemers, vitale bedrijven', 'Actieve senioren' en 'Talenten-/topsportstimulering'. Om de inzet in het kader van Gelderland Sportland van focus te voorzien en om versnippering van middelen te voorkomen, is gekozen voor een beperkt aantal van tien sporten, de Gelderse kernsporten. Hiervoor is in het programma op basis van criteria de eerste ring van vijf kernsporten bepaald. Dit zijn: atletiek (met ook hardlopen, joggen, Nordic Walking, wandelen), hippische sport (met ook dressuur/springen, endurance, recreatief rijden van bijvoorbeeld lange afstandsroutes), wielersport (met ook toerfietsen, mountainbiken, BMX), judo en volleybal. Dit is inclusief de paralympische varianten. *(Bron: Gelderland Sportland 2010-2016)*

De gemeente Oost-Gelre voert samen met de andere gemeente uit de Achterhoek en de Gelderse Sportfederatie in het kader van Gelderland Sportland een regionaal ambtelijk en bestuurlijk sportoverleg ten behoeve van afstemming en samenwerking. Dit heeft geresulteerd in een regionale visie en Sportmonitor (2011 en 2013). In bijlage 3 zijn de belangrijkste uitkomsten van de Sportmonitor 2013 weergegeven.

Uit de Sportmonitor 2013 blijkt dat sportdeelname in Oost-Gelre hoog is, maar gemeente

tegelijkertijd kampt met leefstijlvraagstukken als roken, alcoholgebruik en overgewicht. 55% van de inwoners is lid van een sportvereniging, maar de top 5 meest beoefende sporten in Oost-Gelre zijn:

1. Fitness, conditie
2. Hardlopen, joggen, trimmen
3. Fitness, kracht
4. Wielrennen, toerfietsen, mountainbiken
5. Wandelsport

Van alle sportaccommodaties beschikbaar in de gemeente worden de binnensportaccommodaties het meest gebruikt (51%).

Bijlage 3: Bevolkingsprognose Oost-Gelre

Prognose bevolkingsopbouw regio Oost-Gelre 2011-2040

Bevolking totaal, cijfers x 1.000.

Bron: CBS Statline.

	Totaal alle leeftijden	0 tot 20 jaar	20 tot 65 jaar	65 jaar of ouder
2012	29,6	7,4	17	5,2
2013	29,4	7,2	16,9	5,4
2014	29,3	7	16,7	5,6
2015	29,2	6,9	16,6	5,7
2016	29,1	6,7	16,5	5,9
2017	29,1	6,6	16,4	6,1
2018	29	6,5	16,2	6,3
2019	28,9	6,3	16,1	6,4
2020	28,8	6,2	16	6,5
2021	28,8	6,1	16	6,7
2022	28,6	5,9	15,9	6,8
2023	28,7	5,9	15,8	7
2024	28,8	5,8	15,7	7,2
2025	28,8	5,8	15,7	7,4
2026	28,8	5,8	15,5	7,5
2027	28,8	5,7	15,4	7,7
2028	28,8	5,8	15,2	7,9
2029	28,9	5,8	15,1	8
2030	28,9	5,8	14,9	8,3

Bevolkingsontwikkeling 1960-2013

	Groenlo	Lichtenvoorde	Oost Gelre	Totaal
1960	6.417	12.566		18.983
1970	7.888	15.015		22.903
1980	8.791	17.136		25.927
1990	8.926	17.967		26.893
2000	9.088	19.108		28.196
2012			30005	30.005
2013			29873	29.873

Gelderse Sportmonitor 2013

Factsheet Oost Gelre

350 deelnemers

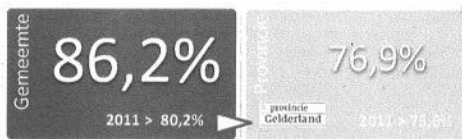
gemeente
Oost Gelre

Uitgevoerd door Gelderse Sport Federatie
In opdracht van provincie Gelderland

Sport

De sportdeelname van 18-65 jarigen volgens de RSO-norm¹ ligt in de gemeente Oost Gelre op 86,2%.

Van de sporters in Oost Gelre, sport 25,0% 120 of meer keer per jaar en van de inwoners is 55,3% lid van een sportvereniging.

Sportfrequentie van de sporters:	2013 %	2011 %
16-59 keer per jaar	21,1	19,2
60-119 keer per jaar	53,8	50,7
120 of meer keer per jaar	25,0	30,1

Lidmaatschap:	2013 %	2011 %
Lid van een sportvereniging	55,3	56,7

De meest genoemde redenen om te sporten zijn "lichaamsbeweging/gezondheid", "opbouw van conditie, kracht & lenigheid" en "uitlaatklep voor dagelijks leven/ontspanning".

Redenen om te sporten

De meest genoemde redenen om niet te sporten zijn "heb ik helemaal geen tijd voor vanwege werk en/of gezin", "ik heb voldoende lichaamsbeweging." en "reistijd naar een sportgelegenheid is te lang".

Redenen om niet te sporten

Top 5 van de sporten:

1. Fitness, conditie
2. Hardlopen, joggen, trimmen
3. Fitness, kracht
4. Wielrennen, toerfietsen, mountainbiken
5. Wandelsport

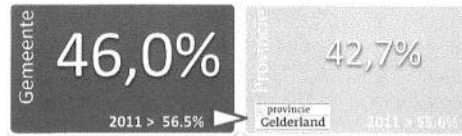
Sporters uit Oost Gelre maken binnen de gemeente het meest gebruik van officiële binnensportaccommodaties (51,3%)

	Niet		Binnen eigen gemeente (%)		Buiten eigen gemeente (%)		In & buiten eigen gemeente (%)	
	2013	2011	2013	2011	2013	2011	2013	2011
Officiële binnensport accommodatie	30,3	28,8	51,1	51,3	12,3	7,5	6,3	12,5
Officiële buitensport accommodatie	57,1	55,6	23,4	22,2	10,7	13,6	8,7	8,6
Niet officiële sport accommodatie	78,0	84,8	13,9	11,4	5,9	2,5	2,3	1,3
Sportvoorziening in openbare ruimte	86,7	90,0	8,8	5,0	3,7	3,8	0,8	1,3
Andersoortige Voorziening	32,3	31,3	33,9	33,8	10,5	15,0	23,3	20,0

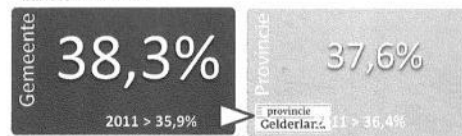
¹Richtlijn Sportdeelname Onderzoek (afgelopen 12 maanden in totaal minstens 12 keer gesport)

Bewegen

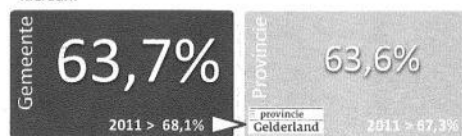
Nederlandse Norm Gezond Bewegen (NNGB)².
In de gemeente Oost Gelre voldoet 46,0% aan deze norm.

Fitnorm
In de gemeente Oost Gelre voldoet 38,3% aan de fitnorm, en beweegt tenminste 3x per week gedurende minimaal 20 minuten intensief.

Combinorm
Men voldoet aan de combinorm als men aan de NNGB en/of de fitnorm voldoet. In de gemeente Oost Gelre voldoet 63,7% hieraan.

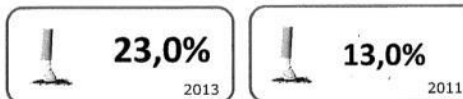
	2013 %	2011 %
Doet de activiteit minimaal 1x per week		
Lopen (naar school, werk, winkels of halte ov)	62,2	65,5
Wandelen als ontspanning	51,9	56,2
Fietsen (naar school, werk, winkels of halte ov)	75,7	79,0
Tuinieren	31,2	34,0
Klussen / doe het zelfen	27,8	36,5

	2013 %	2011 %
Doet de activiteit minstens 30 minuten per keer		
Lopen (naar school, werk, winkels of halte ov)	17,6	18,0
Wandelen als ontspanning	60,2	60,0
Fietsen (naar school, werk, winkels of halte ov)	22,9	24,9
Tuinieren	50,2	57,2
Klussen / doe het zelfen	43,4	50,0

² Nederlandse Norm Gezond Bewegen (op tenminste 5 dagen per week minimaal 30 minuten matig intensieve beweging)

Leefstijl

In Oost Gelre ligt het percentage rokers³ op 23,0%.

91,8% van de inwoners drinkt weleens alcohol. 24,4% is een zware drinker (minstens 1x per week tenminste 6 glazen voor mannen en 4 glazen voor vrouwen) en 15,8% is een overmatige drinker³ (meer dan 21 glazen per week voor mannen en 14 voor vrouwen).

Zware drinker 24,4%
Overmatige drinker 15,8%

38,8% van de inwoners heeft matig/ernstig overgewicht (43,0% in Gelderland).

	Gemeente		BMI		provincie Gelderland	
	2013	2011	2013	2011	2013	2011
Man	58,9	61,2			57,1	57,8
Vrouw	30,8	34,6			32,8	32,2
Totaal	8,0	6,4			10,2	10,0

Onderzoek

Hieronder staat de demografische opbouw van de responsgroep van de gemeente Oost Gelre weergegeven.

Deelname	Oost Gelre	%
Geslacht		
Man	52,1	
Vrouw	47,9	
Nationaliteit		
Autochtoon		97,2
Westers		1,6
Niet Westers		1,3
Leeftijd		
18-34 jaar	27,8	
35-49 jaar	34,9	
50-65 jaar	37,3	
Aantal deelnemers		350

³ Monitor Volwassenen en Ouderen 2012, GGD Noord- en Oost-Gelderland, in samenwerking met het CBS en het RIVM.

Kenmerken	%
Beperkingen/aandoeningen	
Minstens 1	20,8
Dienstverband	
Scholier/ Student	6,1
Werkzaam	80,3
Niet (meer) werkzaam	13,6
Opleidingsniveau	
Hoog	34,0
Midden	45,8
Laag	20,3
Samenstelling huishouden	
Alleenstaand	12,5
Gezin met kinderen	55,8
Gezin zonder kinderen	31,7
Netto (jaar) inkomen huishouden	
Tot 30.000 euro	39,9
30.000- 40.000 euro	26,6
40.000 euro of meer	33,5

Het onderzoek

Deze factsheet maakt onderdeel uit van het onderzoek naar Sporten en Bewegen in de provincie Gelderland (lokaal, regionaal en provinciaal). Uitgevoerd mei-juni 2013 door de Gelderse Sport Federatie in opdracht van de provincie Gelderland. In totaal hebben 12.993 Gelderlanders in 47 gemeenten meegedaan waarvan 30 gemeenten ook in 2011 hebben meegedaan. Om leeftijds- en geslachtseffecten uit te sluiten zijn de resultaten hierop herkend.

Contact Gelderse Sport Federatie

Bellen: 026-354 03 99
Mailen: info@geldersesportfederatie.nl

Postbus: Gelderse Sport Federatie
Postbus 60066
6800 JB ARNHEM

Gelderse Sport Federatie

Goed in Beweging

Bijlage 4: Uitkomsten enquête

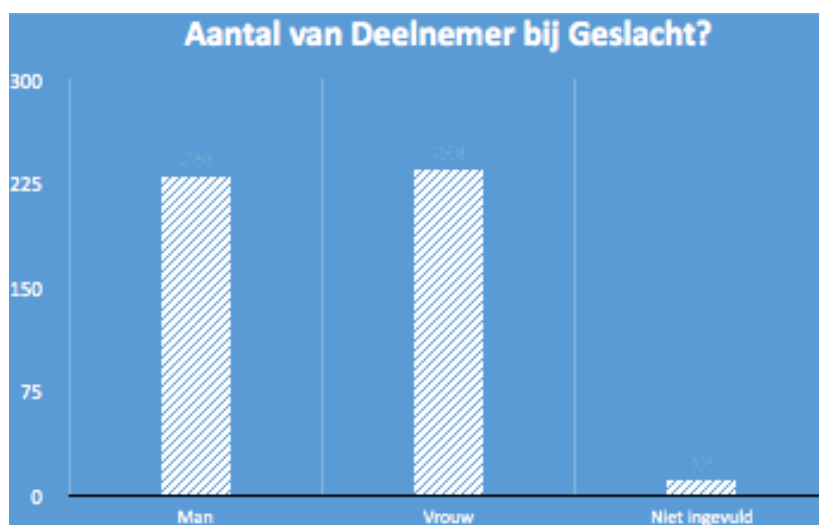
Representatieve steekproefpopulatie

De enquête is door 477 ingevuld. Echter hebben 337 respondenten de enquête volledig ingevuld.

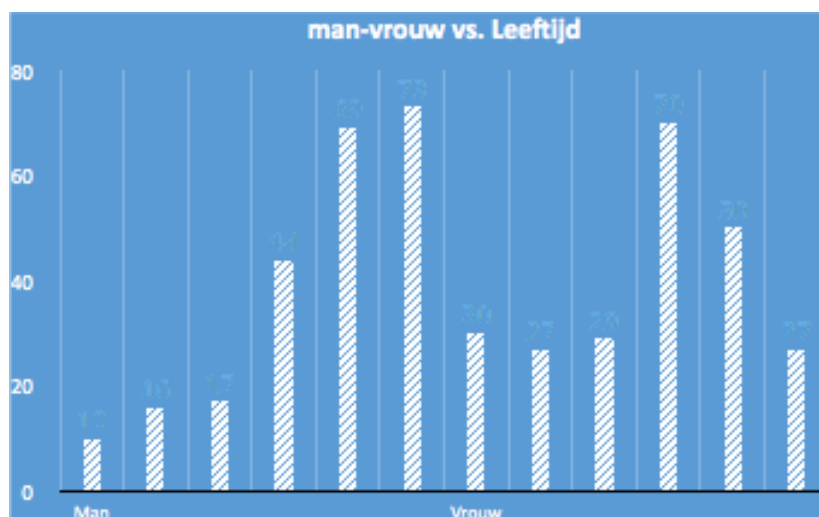
Verhouding man-vrouw nagenoeg gelijk

De man-vrouwverhouding is nagenoeg gelijk met een aantal van 229 mannen en 234 vrouwen dit is respectievelijk 49,7% en 50,3% van de respondenten.

Figuur 1 | Verhouding man-vrouw

Figuur 2 | Man-vrouwverhouding vs. leeftijd

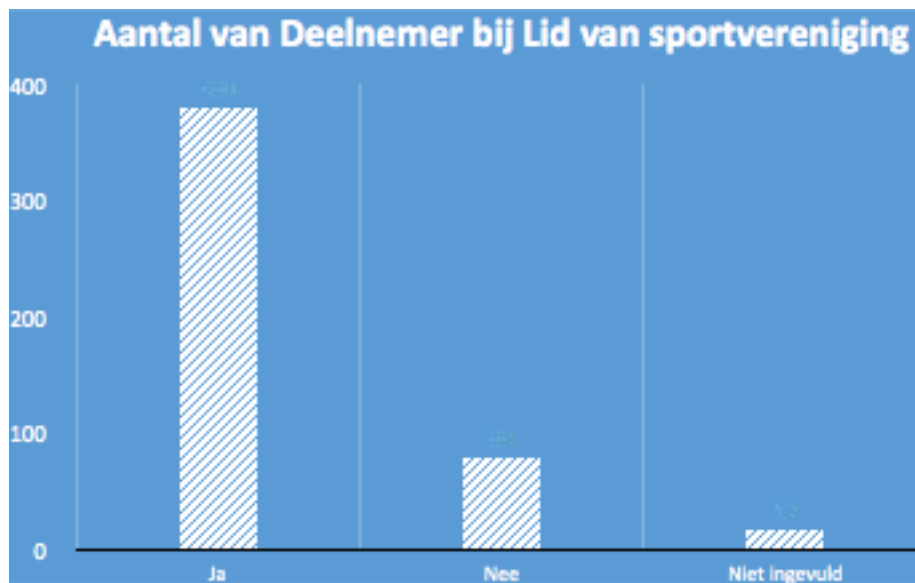

Opmerkelijk aan figuur 2 (pagina 2) is de verhouding tussen man-vrouw in de leeftijdscategorieën van respectievelijk 36-45, 46-55 en 55+'ers. In deze categorie zijn de

mannen relatief oververtegenwoordigd in vergelijking met de vrouwen van dezelfde leeftijdscategorie. Echter zijn er in verhouding meer jonge vrouwen (36,9%) in vergelijking met de jonge mannen (18,8%) die de enquête hebben ingevuld.

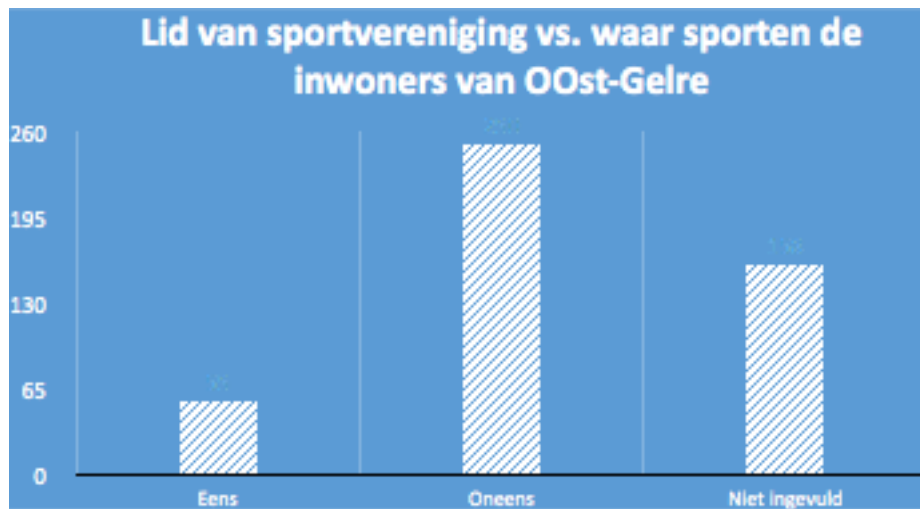
De demografische gegevens van Oost-Gelre zijn in lijn met de bevindingen die zijn gedaan binnen dit onderzoek. Deze gegevens zijn naast elkaar gelegd door CBS Statline te raadplegen. Noot die hierbij geplaatst moet worden is, dat de gegevens in CBS Statline uit 2013 zijn.

Figuur 3 | Lid van een sportvereniging

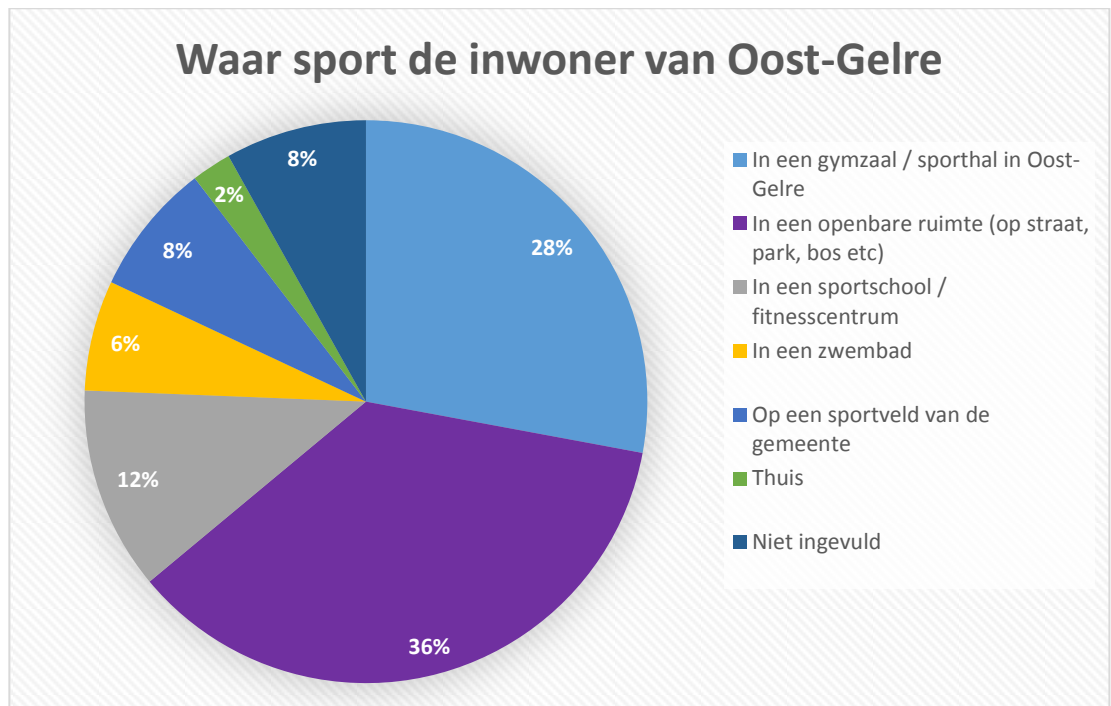

Uit figuur 3 is af te leiden dat een meerderheid van de respondenten lid is van een sportvereniging (82,6%). Opmerkelijk feit is dat een merendeel van deze respondenten aangeeft niet te sporten bij de eigen vereniging, maar binnen openbare ruimtes zoals bijvoorbeeld het park en/of zwembad. Dit is grafisch weergegeven in figuur 4. Een reden voor dit gegeven kan zijn dat het onderzoek zich gefocust heeft op de ongeorganiseerde sporten binnen de gemeente Oost-Gelre.

Figuur 4 | georganiseerd vs. ongeorganiseerd sporten

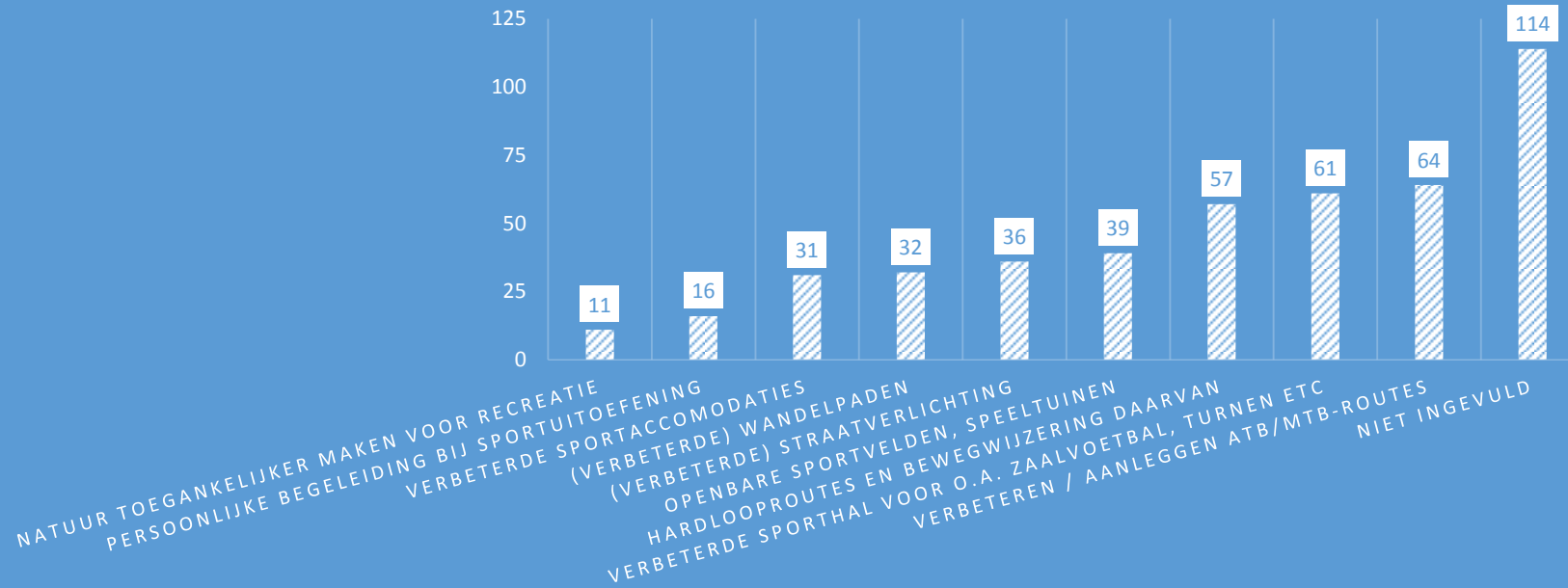

Figuur 5 | Waar sport de inwoner van Oost-Gelre?

Figuur 5 bevestigt dat de respondenten vooral buiten – in openbare ruimten – sporten en niet per se bij een vereniging. Zo is bijvoorbeeld af te lezen dat 36% van de respondenten in een openbare ruimte en maar 12% van de respondenten bijvoorbeeld bij een sportschool/fitnesscentrum sport.

WAT HEBBEN INWONERS NODIG VAN DE GEMEENTEN OM TE KUNNEN SPORTEN

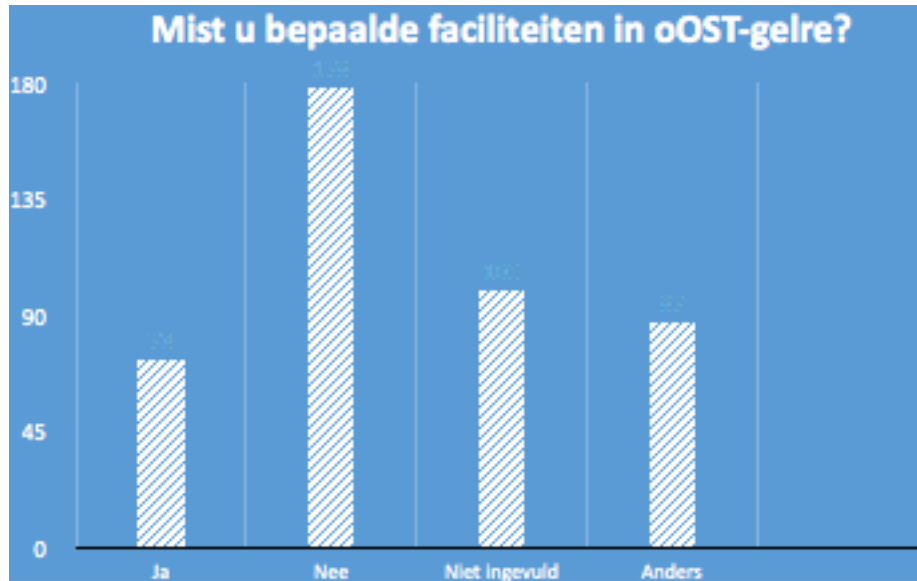
Uit figuur 6 valt vooral op dat de inwoners van Oost-Gelre behoefte hebben aan het verbeteren/aanleggen van ATB-routes, betere wandelpaden en een verbeterde sporthal. Als het gaat om de verbetering van de sporthal werd meerdere keren aangegeven dat de sporthal een goede vloer heeft omdat deze erg glad blijkt te zijn. Daarnaast heeft ook een groot aantal respondenten aangegeven dat faciliteiten om te turnen van onvoldoende kwaliteit zijn. Dit belemmert verdere professionalisering van de sport in Oost-Gelre. Ook werd aangegeven dat de natuur toegankelijker gemaakt moet worden door middel van (wandel)paden. Ten slotte is er binnen de gemeente veel behoefte aan ATB-/MTB-routes. Dit heeft vooral te maken met het grote aantal mensen die de BMX-sport een warm hart toedragen, echter moet hier wel een kanttekening bij geplaatst worden. Het blijkt uit de uitkomsten dat veel leden van de FCCL de enquête hebben ingevuld. Dit zou een vertekend beeld kunnen schetsen van de uiteindelijke uitkomsten van dit onderzoek.

Belangrijke rol gemeente Oost-Gelre bij sportstimulatie

Op de vraag wat de gemeente zou moeten doen om meer mensen aan het sporten en bewegen te krijgen zijn een aantal overeenkomstige zaken benoemd door de respondenten. Hierbij kwamen onder andere de volgende zaken aan bod:

1. Het verstrekken van subsidies aan verenigingen en geen verdergaand versoering van het subsidiebeleid. Het gaat hierbij niet alleen om de subsidiering van de grote, maar ook de kleine verenigingen.
2. Het onder de aandacht brengen van de diverse sportmogelijkheden binnen de gemeente. Veel respondenten geven aan niet te weten welke mogelijkheden er zijn, maar er zijn ook een aantal respondenten die aangeeft dat burgers hier zelf verantwoordelijk voor zijn.
3. Een faciliterende rol van de gemeente om sport laagdrempelig te maken op sociaal-economische gronden (toegankelijk voor alle maatschappelijke lagen).
4. De gemeente moet onderlinge samenwerking sportverenigingen stimuleren. Hiermee wordt bedoeld dat verenigingen meer zichtbaar worden voor niet-leden en/of potentiële leden.
5. De gemeente moet een leidende rol spelen in het stimuleren van sport bij jeugdigen. Hiermee wordt bedoeld dat de gemeente samenwerking moet zoeken met basis- en middelbare scholen in de gemeente. Tevens investering in jeugdteams van diverse verenigingen wordt benoemd.
6. De gemeente moet in een vroegtijdig stadium van haar beleid burgerparticipatie bevorderen en realiseren. Zo blijkt uit de enquête dat de inwoners het houden van een dergelijk onderzoek als erg waardevol beschouwen. Zij willen dan ook vaker op deze manier betrokken worden bij de vormgeving van beleid en andere gemeentelijke besluitvormingen.

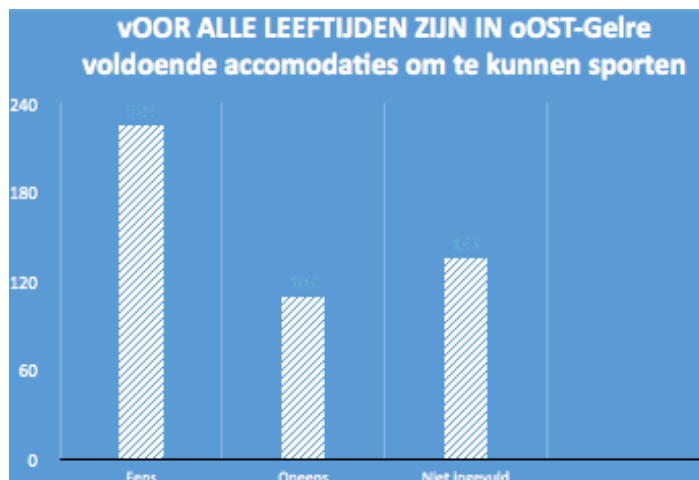
Figuur 7 | Sportfaciliteiten

Figuur 7 bevestigt de behoeften van de inwoners van Oost-Gelre. Het blijkt dat een groot deel van de respondenten aangeeft dat zij geen faciliteiten missen in de gemeente Oost-Gelre. Wel geeft men aan dat de huidige faciliteiten niet meer voldoen aan de huidige eisen en dat er veel verbeteringen kunnen plaatsvinden. In het bijzonder wordt aangegeven dat het gemeentelijke zwembad aan renovatie toe is. Daarnaast is er sterke behoefte aan een professionele crossbaan voor het uitoefenen van BMX. In de gemeente Oost-Gelre zit een van de grootste BMX-verenigingen van Nederland en zij hebben behoefte om hun sport verder te professionaliseren. Men klaagt nu veelal over de slechte toestand van hun accommodatie. Het blijkt dat geringe sanitaire en primaire (kantine, parkeergelegenheid et cetera) voorzieningen aanwezig zijn.

Voldoende accommodaties aanwezig, maar verbetering noodzakelijk

Figuur 8 | (On)voldoende accommodaties Oost- Gelre

Onder de inwoners van Oost-Gelre is geïnterviewd of zij van mening zijn dat er voor alle leeftijden in Oost-Gelre voldoende mogelijkheden en accommodaties zijn om te kunnen sporten en bewegen. Zoals af te leiden uit figuur 8 is het merendeel van de respondenten van mening dat er voldoende accommodaties zijn om te sporten. Echter plaatsen zij wel een aantal kanttekeningen bij de bestaande sportfaciliteiten. Deze zijn als volgt te destilleren vanuit de antwoorden:

- Er is veel commentaar op de staat van sommige accommodaties zoals de sporthal, het ontbreken van een professionele crossbaan voor BMX, een turnbaan/hal en de aanwezige zwembad(en).
- Sommige inwoners vinden dat zij niet goed op de hoogte zijn van het sportaanbod in de gemeente en pleiten voor meer bekendheid hiervan.

Sportstimulatie is een gezamenlijke verantwoordelijkheid van gemeente en burger

Op basis van de enquête kan geconcludeerd worden dat de meeste respondenten zich aansluiten bij de stelling dat sport en bewegen vooral is bedoeld om gezondheid en ontmoeting te stimuleren. Echter geeft een deel van de respondenten aan dat sporten ook bedoeld is om plezier te hebben en dat prestatiegericht moet zijn om zodoende te presteren op hoog niveau.

Respondenten geven aan dat de gemeente niet alleen verantwoordelijk is voor het mogelijk maken van sport en bewegen, maar dat zij ook een sterk faciliterende functie heeft. Hiermee bedoelen zij te zeggen dat de gemeente Oost-Gelre zich sterk moet maken sport te profileren als een middel wat dient tot een gezondere levensstijl.

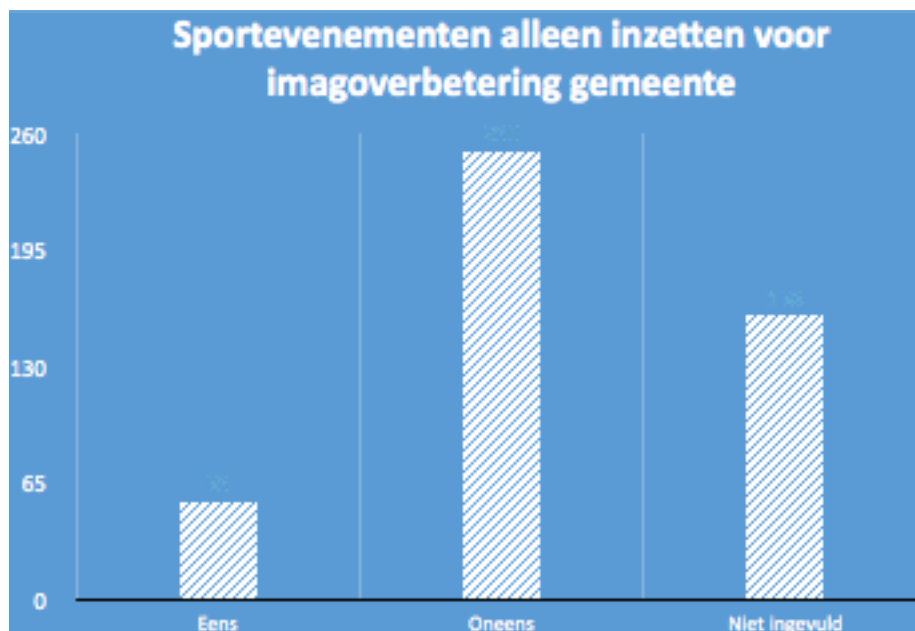
Daarnaast geeft een groot deel van de respondenten aan dat de gemeente verantwoordelijk moet zijn om sport te promoten met bijvoorbeeld een keuze voor doelgroepbenadering. De gemeente is volgens de respondenten ook verantwoordelijk voor de subsidiëring van de diverse sportverenigingen waarvan groot en klein. Opvallend feit is dat een aantal respondenten aangeeft dat de gemeente niet alleen verantwoordelijk is, maar dat ook de inwoners zelf, vrijwilligers en verenigingen actief bij kunnen dragen aan de mogelijkheden om te sporten en dit dan ook zelf te promoten. Hierbij geven de respondenten aan dat eigen inzet en initiatief belangrijke factoren zijn als het gaat om de sport en beweging te stimuleren.

Gemeente heeft belangrijke faciliterende rol met betrekking tot sport en bewegen

De inwoners van Oost-Gelre verdeeld zijn over het feit of de gemeente juist wel of niet alle sporten moet faciliteren. Zo geven zij bijvoorbeeld aan dat er behoefte is aan kinder- en ouderenvervoer zodat ook zij ook in de mogelijkheid worden gesteld deel te nemen aan de verschillende sporten. Ook geven de respondenten aan dat zij de samenwerking met andere gemeenten aanmoedigen.

Inzet sportevenement moet gemeenschappelijk belang dienen

Figuur 12 | Inzet sportevenement

Veel respondenten zijn het niet met deze stelling eens (figuur 12). Zij geven aan dat sport(eventenementen) vooral bedoeld moet zijn voor plezier en de bevordering van sociale cohesie. Daarnaast geven de respondenten aan dat het eigen belang van inwoners centraal moet staan en niet alleen het bevorderen van toerisme.

Ook het cultureel-historisch belang van sportevenementen wordt benadrukt door diverse respondenten. Dit kan zorgen voor een gevoel van saamhorigheid en dient het gemeenschappelijk belang.

Subsidiëring onmisbaar volgens inwoners Oost-Gelre

Het merendeel van de respondenten geeft aan dat de gemeente sportverenigingen moet blijven ondersteunen ondanks dat het ongeorganiseerde sporten toeneemt. Wel geven zij aan dat de gemeente meer moet samenwerken met ondernemers en sportverenigingen. Hierbij is het belangrijk dat de kleinere verenigingen ook ondersteund blijven worden. Sport is een voor iedereen en bewegen moet gestimuleerd blijven worden. Ondernemers kunnen hierbij een rol spelen omdat zij ook bepaalde sporten aanbieden zoals aangegeven door een aantal respondenten.

Niveau sportvoorzieningen kernen niet gelijk, maar wel focus op samenwerking

Het merendeel van de respondenten is het eens met de stelling. Niet iedere kern hoeft volgens de respondenten te beschikken over het zelfde niveau en aantal voorzieningen. De ondervraagden geven aan dat er meerdere factoren meespelen om hier een uitspraak over te doen. Veel respondenten geven aan dat er samenwerking moet plaatsvinden tussen de diverse sportverenigingen in de dorpskernen. Een belangrijk aandachtspunt is dat als er een bepaalde sport niet wordt aangeboden in de ene dorpskern, maar wel in de andere dorpskern er mogelijkheden moet zijn qua vervoer voor ouderen en kinderen. Zo wordt het voor hen laagdrempeliger in een andere dorpskern te sporten.

Een aantal respondenten geeft aan dat het niveau en aantal sportvoorzieningen gekoppeld kan worden aan het aantal inwoners binnen de desbetreffende dorpskernen.

Extra input vanuit onderzoek

Tijdens het onderzoek is er veel aanvullende informatie naar boven gekomen. Zo geven de respondenten aan dat de enquête vanuit de gemeente erg wordt gewaardeerd. De burgers van Oost-Gelre vinden het een goed initiatief. Daarnaast is het erg opvallend dat de inwoners vooral behoefte hebben aan een aantal zaken die duidelijk naar voren komen in het onderzoek. Hierbij gaat het vooral om:

- een degelijke sporthal met daarin ruimte voor diverse sporten en dan met name gericht op turnen;
- het verbeteren van diverse bestaande sportaccommodaties;
- het verbeteren van het gemeentelijke zwembad;
- het aanleggen van een fietscrossbaan voor het uitoefenen van BMX.

Ook wordt er aangegeven dat men de boogde plannen aangaande de Besselinkschans graag tot uitvoer gebracht ziet worden. Tevens is een voorstel gedaan voor het gebruik van een gezamenlijk multimediaal platform waarop diverse informatie komt te staan op de aanwezige sporten in de gemeente Oost-Gelre. Zodoende weten de inwoners welk aanbod er is per sport en waar deze beoefend kan worden. Dit zou vormgegeven kunnen worden op de website www.sameninoostgelre.nl.

Als het gaat om beleid suggereren de respondenten dat het sport- en welzijnsbeleid gekoppeld kan worden. Met name omdat de inwoners van Oost-Gelre vinden dat de gemeente sport ook moet stimuleren om de gezondheid te bevorderen en te zorgen voor een sportieve leefomgeving.

Ten slotte geven de oudere inwoners van Oost-Gelre aan dat zij hun eigen plaats missen op het gebied van ongeorganiseerde sport. Zij pleiten dan ook voor een 'eigen home' met daarin faciliteiten gericht op de ouderen.

Bijlage 5: Conceptmeetlat sportvisie Oost-Gelre

Deze meetlat kan als basis dienen voor de herziening van het subsidie- of investeringsbeleid en geeft richting aan het realiseren van de ambities. De conceptmeetlat zal in het eerste uitvoeringsjaar verder ontwikkeld worden tot het instrument voor de komende jaren. De meetlat is een matrix waarin de ambities en speerpunten van de visie (y-as) worden afgezet tegen het model van de visie (x-as). Wanneer een initiatief of de investering beoordeeld moet worden of deze bijdraagt aan de visie, wordt het initiatief langs de y-as en x-as gescoord. Door middel van een nog te ontwikkelen prioritering en scoretabel kan bepaald worden in welke mate het initiatief of de investering bijdraagt aan de realisatie van de visie en kan er een goede afweging plaatsvinden.

Voorbeeld:

Er is een wens voor een nieuw kunstgrasveld. Deze investeringsaanvraag zal onderbouwd moeten worden. Deze onderbouwing kan vervolgens getoetst worden door te scoren in de meetlat. De score kan door middel van + (positief), +/- (neutraal), en – (negatief). Aan de hand van een nog vast te stellen weging kan inhoudelijk beoordeeld worden of het initiatief bijdraagt aan de visie en ambities van de gemeente. Hoe hoger de score, des te relevanter het initiatief. De (maatschappelijke) baten kunnen op deze wijze inzichtelijk gemaakt worden en afgezet worden tegen de kosten. Er kan tot een afgewogen beslissing gekomen worden).

Thema's van de visie							
	Sportaccommodaties (In hoeverre draagt het initiatief of de investering bij aan de versterking van dit thema?)	Sportstimulering (In hoeverre draagt het initiatief of de investering bij aan de versterking van dit thema?)	Verenigingsondersteuning (In hoeverre draagt het initiatief of de investering bij aan de versterking van dit thema?)	Evenementen (In hoeverre draagt het initiatief of de investering bij aan de versterking van dit thema?)	Leefbaarheid (In hoeverre draagt het initiatief of de investering bij aan de versterking van dit thema?)	Ontmoeting (In hoeverre draagt het initiatief of de investering bij aan de versterking van dit thema?)	Gezondheid (In hoeverre draagt het initiatief of de investering bij aan de versterking van dit thema?)
Betreft het een doorontwikkeling van het huidig sportklimaat?							
Versterkt het de kwaliteit van de sportaccommodatie?							
Versterkt het zelforganisatie?							
Bevordert het multifunctioneel gebruik van acc.?							
Versterkt het samenwerking?							
Worden de sportverenigingen versterkt?							
Betreft het versterking van regulier aanbod?							
Draagt het bij aan meerdere beleidsdoelstellingen (buiten de sport)?							
Sluit het aan bij de vraag?							
Draagt het bij aan kennisdeling?							